

ನವೋದಯ ಪೂರ್ವ ಅನುವಾದಿತ ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರ ನಾಟಕಗಳು: ಒಂದು ವಿವೇಚನೆ

ಪ್ರವೀಣ್ ಕುಮಾರ್. ಎಂ.ಎನ್

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾಧಿ (ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ)
ಶ್ರೀಮತಿ ಸರಳಾದೇವಿ ಸತೀಶ್ಚಂದ್ರ ಅಗರವಾಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು ಬಳ್ಳಾರಿ

OPEN ACCESS

Volume: 12

Special Issue: 1

Month: October

Year: 2024

E-ISSN: 2582-0397

P-ISSN: 2321-788X

Impact Factor: 3.025

Citation:

ಎಂ.ಎನ್.ಪರವೇಣಿ
ಕುಮಾರ್, and
ಎಂ.ಸೋಮಶೇಖರ.
"ನವೋದಯ
ಪೂರ್ವ ಅನುವಾದಿತ
ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರ
ನಾಟಕಗಳು: ಒಂದು
ವಿವೇಚನೆ." *Shanlax
International Journal
of Arts, Science and
Humanities*, vol. 12,
no. S1, 2024,
pp. 246–49

DOI:

<https://doi.org/10.34293/sijash.v12iS1-Oct.8315>

ಡಾ. ಸೋಮಶೇಖರ. ಎಂ.

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು (ಮಾನ್ಯತಾ ಕೇಂದ್ರ, ವೀರಶೈವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಳ್ಳಾರಿ)
ಎಸ್.ಜಿ.ಆರ್.ಸಿ.ಎಂ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು ಬಳ್ಳಾರಿ

ಭಾರತ ದೇಶವು ಅತ್ಯಂತ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಭಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಬಹುಭಾಷೆ, ಬಹುಧರ್ಮ, ಬಹುಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡೂ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಭಾಷಿಕ ನಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಆ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಂಡಿದ್ದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಜೊತೆಗಿನ ಕೊಡು ಕೊಳುವಿಕೆಯೂ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ನವೋದಯ ಪೂರ್ವ ಕಾಲಘಟ್ಟ (ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಆದಿ ಭಾಗ) ದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಂಸ್ಕೃತ, ಮರಾಠಿ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮೂಲಕ, ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಿಂಗರಾರ್ಯ ರಚಿಸಿದ ಮಿತ್ರಾವಿಂದ ಗೋವಿಂದ ನಾಟಕವು ಕನ್ನಡದ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಉಪಲಬ್ಧ ನಾಟಕ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಿಂಗರಾರ್ಯನು ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರ ಒಡೆಯರ ಆಸ್ಥಾನ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇವನು ಹರ್ಷನ ಸಂಸ್ಕೃತ 'ರತ್ನಾವಳಿ' ನಾಟಕದ ಅನುವಾದವನ್ನಾಗಿ 'ಮಿತ್ರಾವಿಂದ ಗೋವಿಂದ' ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಉಪಲಬ್ಧ ನಾಟಕವಾಗಿದೆ. ಹರ್ಷನ 'ರತ್ನಾವಳಿ ನಾಟಕ' ವು ಇಡೀ ಭಾರತದೇಶದ ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಸಿಂಗರಾರ್ಯನು ತನ್ನ ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ನಂತರ ಸುಮಾರು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಾಟಕವಾಗಲಿ, ಅನುವಾದಿತ, ಭಾಷಾಂತರ ನಾಟಕಗಳಾಗಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಸವಪ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಚುರುಮುರಿ ಶೇಷಗಿರಿರಾಯರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಅನುವಾದ ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತೀಕರಿಸಿತು. ಆಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ, ಮರಾಠಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡವು. ಆದರಿಂದ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲನೇ ಭಾಗವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕದ ಪೂರ್ವಯುಗವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಡಾ.ಕೆ ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳು ಉತ್ತುಂಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಶಾಂತಕವಿಗಳು, ಚುರುಮುರಿ ಶೇಷಗಿರಿರಾಯರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಚುರುಮುರಿ ಶೇಷಗಿರಿರಾಯರು ಕಾಳಿದಾಸನ ಶಾಕುಂತಲ ನಾಟಕವನ್ನು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಡುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರು.

ಕಲಾಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರು 'ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಸಭೆ' ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ನೆರವಾದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಅಭಿನವ ಕಾಳಿದಾಸ' ಎಂಬ ಬಿರುದಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಕಾಳಿದಾಸ, ಹರ್ಷ, ಆರ್ಯ ಕ್ಷೇಮೀಶ್ವರ, ಭವಭೂತಿಯರ ನಾಟಕಗಳಾದ 'ಶಾಕುಂತಲ', 'ರತ್ನಾವಳಿ', 'ಮಾಲತೀಮಾಧವ', 'ಚಂಡಕೌಶಿಕ', 'ವಿಕ್ರಮೋರ್ವಶೀಯ' ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲದೆ ಷೇಕ್ಸ್ ಪಿಯರ್‌ನ ನಾಟಕವನ್ನೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಅನುವಾದವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ

ಅನುವಾದಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗಲೂ ಮೇಲಾದ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನಾಟಕಗಾರ ಸೋಸಲೆ ಅಯ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕಾಳಿದಾಸನ 'ವಿಕ್ರಮೋರ್ವಶೀಯ' ವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮತ್ತೊಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ನಾಟಕವಾದ 'ಪ್ರತಾಪ ಸಿಂಹ ಚರಿತ್ರೆ' ನಾಟಕವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಧೋಂಡೋ ನರಸಿಂಹ ಮುಳಬಾಗಿಲು ರವರು 'ಉತ್ತರರಾಮಚರಿತ್ರೆ' ಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇವರ ಅನುವಾದ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಅವರು ಬಳಸಿದ ದಿನಬಳಕೆಯ ಪಡೆನಡಿಗಳು, ಗಾದೆಮಾತುಗಳು ಕೃತಿಯನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿವೆ. ಹರ್ಷನ 'ರತ್ನಾವಳಿ' ಯನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಂದರೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಶಿವಶಂಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು. ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಜಯರಾಯಚಾರ್ಯರು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಚಂಡ ಕೌಶಿಕವೆಂಬ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ನಾಟಕ' ಎಂದು ಕ್ಷೇಮೀಶ್ವರನ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ 19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಧೋಂಡೋ ನರಸಿಂಹ ಮುಳಬಾಗಿಲರವರು ಪ್ರಮುಖರು. ಇವರು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಪಂಕ್ತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಶುದ್ಧಕನ 'ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ' ವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ ವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಈ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಚಾರುದತ್ತನ ಉದಾತ್ತತೆ, ಶಕಾರನ ಕ್ರೂರ ಹಾಸ್ಯ, ಮೈತ್ರೇಯನ ವಿನೋದ 'ಎಲ್ಲವೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ" 1 ಜೊತೆಗೆ

ರಾ.ಯ.ಧಾರವಾಡಕರ, ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರುಣೋದಯ ಕಾಲ

ಭಟ್ಟನಾರಾಯಣನ 'ವೇಣೀಸಂಹಾರ' ಕಾಳಿದಾಸನ 'ಮಾಲವಿಕಾಗ್ನಿಮಿತ್ರ' ಎನ್ನುವ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗರಣಿ ವೈ, ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ಶುದ್ಧಕನ 'ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ'ವನ್ನು, ಹರ್ಷವರ್ಧನನ 'ನಾಗಾನಂದ' ವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನರಸಿಂಹ ಮುಳಬಾಗಿಲು ರವರು ಭಟ್ಟನಾರಾಯಣನ 'ವೇಣೀಸಂಹಾರ' ವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಯರಾಯಚಾರ್ಯರು 'ಚಂಡಕೌಶಿಕ' ಮತ್ತು 'ವೇಣೀಸಂಹಾರ'ವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಅನಂತನಾರಾಯಣ

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು 'ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಗಾನಂದ'ವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಂಜನಗೂಡು ಶ್ರೀಕಂಠ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹರ್ಷನ 'ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿಕ' ನಾಟಕವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಕಾರನಾದ ಕೃಷ್ಣಮಿಶ್ರನು 'ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರೋದಯ'

ನಾಟಕವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಲವಾರು ಹೆಸರಾಂತ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಶ್ರೀಮಂತವಾಯಿತು. ಭಾಸ ಕವಿಯ 'ಸ್ವಪ್ನ ವಾಸವದತ್ತ'ವನ್ನು ದೇವ ಶಿಖಾಮಣಿ ಅಳಸಿಂಗಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದ ಬಿ.ಜಿ. ಹುಲಿಕವಿಯವರು 'ಪ್ರತಿಮಾ ನಾಟಕ'ವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಸೀತಾರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು 'ದೂತ ವಾಕ್ಯ'ವನ್ನು ಕಡಬದ ನಂಜುಂಡ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ಕೆ.ಆರ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅನುವಾದಿಸಿದರು.

ಆಧುನಿಕ ಪೂರ್ವ ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳು ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮರಾಠಿಯಿಂದಲೂ ಅನುವಾದ ಗೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಗೊಂಡ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ದಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬೆರೆತು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ನಾಟಕಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಗೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ತೊಡಕುಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತೀರ ಸರಳವು ಆಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೆ ಮತ್ತು ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸುವಲ್ಲಿ ತೊಡಕುಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕ್ಷಿಂತಲೂ ತೀರಾ ಭಿನ್ನವಾದಂತ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರೇ ಇದ್ದರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್

ಬಲ್ಲವರು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರೂ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಟಕಗಳು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ಭಿನ್ನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದವಾದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಈ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಿಸುವಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸವಾಲನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಕನ್ನಡದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿಡುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಕಥೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಕೊಂಚ ಬದಲಾಯಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಿನ ನಾಟಕವೇ ಎಂಬಂತೆ ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಡುನಡುವೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು, ವಚನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ನವೋದಯ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಗೌಡರು ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಕನ್ನಡದ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಂತಹವರು. “ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಭಾಷಾಂತರಕಾರರ, ಮೂಲ ಕೃತಿಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಶ್ರೀಕಂಠೇಗೌಡರು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.” 2 ಷೇಕ್ಸ್ ಪಿಯರನ ದುರಂತನಾಟಕವಾದ ‘ಮ್ಯಾಕ್‌ಬೆತ್’ ನ್ನು ‘ಪ್ರತಾಪರುದ್ರದೇವ’ ಎಂದು ಎಂ.ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಗೌಡರು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಷೇಕ್ಸ್ ಪಿಯರನ ಮೂಲ ಪಾತ್ರಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮ್ಯಾಕ್‌ಬೆತ್ ವೀರಸೇನನಾಗಿ, ಡಂಕನ್ ವಿಜಯಧ್ವಜನಾಗಿ, ಬದಲಾದರೂ ಅವರ ಸ್ವಭಾವ, ನಡೆ ನುಡಿಗಳು ಮೂಲ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯಂತೆಯೇ ಇವೆ. ‘ಪ್ರತಾಪರುದ್ರದೇವ’ ನಾಟಕ ರಂಗಪ್ರಯೋಗ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನಬಳಕೆಯ ನುಡಿಗಿ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ. ‘ರತ್ನಾವಳಿ ನಾಟಕ ಸಭೆ’ಯು ಈ ನಾಟಕದ ಹಲವು ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ‘ಮ್ಯಾಕ್‌ಬೆತ್’ ನಾಟಕದ ನಂತರ ಎಂ.ಎಲ್.ಶ್ರೀಕಂಠೇಗೌಡರು ಮರುವರ್ಷವೇ ಷೇಕ್ಸ್ ಪಿಯರನ ಮತ್ತೊಂದು ನಾಟಕವಾದ ‘ಎ ಮಿಡ್ ಸಮ್ರ್ ನೈಟ್ ಡ್ರೀಮ್’ ನಾಟಕದ ರೂಪಾಂತರವಾಗಿ ‘ಪ್ರಮೀಳಾಜುರ್ನಿಯಂ’ ರಚಿಸಿದರು. ‘ಮ್ಯಾಕ್ ಬೆತ್’ ನಾಟಕ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ ಅನುಭವ ಶ್ರೀಕಂಠೇಗೌಡರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಮೂಲ ನಾಟಕವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು

ಡಾ.ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ

ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ನೆಲದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡದ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಸಾಕಷ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಬಯಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾರದ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಲು, ಭಾಷಾಂತರಿಸಲೂ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ನೀಡಿತು. ‘ಅಭಿನವ ಕಾಳಿದಾಸ’ ಎಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಬಸವಪ್ರತಾಪಿಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಲ್ಲ ಸುಬ್ಬರಾಯರ ನೆರವಿನಿಂದ ‘ಒಥಲೋ’ ನಾಟಕವನ್ನು ‘ಶೂರಸೇನಚರಿತ್ರೆ’ ಎಂದು ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚುರಮುರಿ ಶೇಷಗಿರಿರಾಯರು ಹೆನ್ನಿ ಫೀಲ್ಡಿಂಗನ ಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ‘ಸುಂದರ ನಾಟಕ’ವೆಂಬುದಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದರು. ಗುಂಡೋಕ್ಕಪ್ಪ ಚುರಮುರಿಯವರು ಷೇಕ್ಸ್ ಪಿಯರನ ‘ಒಥಲೋ’ ನಾಟಕವನ್ನು ‘ರಾಘವೇಂದ್ರ ನಾಟಕ’ವೆಂದು ರೂಪಾಂತರಿಸಿದರು. ಇದು 1885 ರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತು.

ಎಂ.ಎಸ್.ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರು ಷೇಕ್ಸ್ ಪಿಯರನ ‘ಕಿಂಗ್ ಲಿಯರ್’ ನಾಟಕವನ್ನು ‘ಹೇಮಚಂದ್ರರಾಜವಿಲಾಸ’ ವೆಂದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದರು. ಇದು ಎಂ.ಎಸ್.ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ‘ಹಿತ್ತಲೋಧಿನಿ ಪತ್ರಿಕೆ’ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ 1893 ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಸಿ.ಆನಂದರಾಯರು ಷೇಕ್ಸ್ ಪಿಯರನ ‘ರೋಮಿಯೋ ಜುಲಿಯಟ್’ ನಾಟಕವನ್ನು ‘ರಾಮವರ್ಮ ಲೀಲಾವತಿ’ ಎಂದೂ ‘ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್’ ನಾಟಕವನ್ನು ಅದೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ‘ರಾಮವರ್ಮ ಲೀಲಾವತಿ’ ನಾಟಕವು ಆಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವರದಾಚಾರ್ಯರ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡು ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶೃಂಗಾರ, ವೀರ, ಕರುಣಾ ರಸಗಳನ್ನು ಕಲಾವಿದರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದ್ದರು. ‘ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್’ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೂಲಪಾತ್ರದ ಹೆಸರನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆರೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರು ನಾಲ್ಕು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನ ‘ಎ ಮಿಡ್ ಸಮ್ರ್ ನೈಟ್ ಡ್ರೀಮ್’ ನ್ನು ‘ವಸಂತಯಾಮನೀಸ್ವಪ್ನ ಚಮತ್ಕಾರ’ ವೆಂದು, ‘ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಆಫ್ ವೆನಿಸ್’ ನಾಟಕವನ್ನು ‘ಸುರತನಗರದ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ’ ಎಂತಲೂ, ‘ರೋಮಿಯೋ ಜುಲಿಯಟ್’ ನ್ನು ‘ರಮೇಶ-ಲಲಿತಾ’ ಎಂದು, ಗೋಲ್ಡ್ ಸ್ಮಿತ್‌ನ ‘ಶಿ ಸ್ಕೂಪ್ ಟು ಕಾನ್ಸರ್’ ನ್ನು ‘ಪತಿವಶೀಕರಣ’ ವೆಂತಲೂ ಮೂಲ ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ‘ಪತಿವಶೀಕರಣ’ವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾದರಿಯ ರೂಪಾಂತರವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಧಾರವಾಡದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನವರು ‘ಕಾಮೆಡಿ ಆಫ್ ಎರರರ್ಸ್’ ನಾಟಕವನ್ನು ‘ನಗದವರನ್ನು ನಗಿಸುವ ಕಥೆ’ ಎಂಬುದಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು 1871 ರಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಕಿಟೆಲ್‌ವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನ ಕನ್ನಡದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವೆಂದೂ, ವೆಂಕಟೇಶ ಭೀಮರಾವ್ ಭಂಡಿವಾಡರ ‘ಕಮಲಾಕ್ಷ ಪದ್ಯಗಂಧಿಯರ ಕಥೆ’ ಯು 1881 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಇದು ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಯೆಂದು ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನವರು ‘ಮ್ಯಾಕ್‌ಬೆತ್’ ನಾಟಕವನ್ನು ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆಯಾದರೂ ಅದು ಉಪಲಬ್ಧವಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನ ಹಲವು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 'ಯಾಜ್ ಯು ಲೈಕ್ ಇಟ್' ನಾಟಕವನ್ನು ಶಾಮರಾಯ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿಯವರು 'ಕಮಲಾವತಿ ಪರಿಣಯ' ವೆಂತಲೂ, 'ಆಂಟಿನಿ ಮತ್ತು ಕ್ಲಿಯೋಪಾತ್ರ' ನಾಟಕವನ್ನು ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕೆ. ಮಲ್ಲರಾಜೇ ಅರಸ್ (ಅಪ್ರಕಟಿತ)ರವರು, 'ದಿ ಕಾಮೆಡಿ ಆಫ್ ಎರರರ್ಸ್' ಅನ್ನು ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು 'ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ' ವೆಂತಲೂ, 'ದಿ ಟು ಜೆಂಟಲ್ಮನ್ ಆಫ್ ವೆರೋನಾ' ನಾಟಕವನ್ನು ಆರ್. ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ರವರು 'ಕುಸುಮಾಕರ' ವೆಂತಲೂ, ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ದಿ ಟೇಮಿಂಗ್ ಆಫ್ ದಿ ಶೂ' ನಾಟಕವನ್ನು ಎಸ್.ಜಿ.ನರಸಿಂಹಚಾರರು 'ಗಯ್ಯಾಳಿಯನ್ನು ಸಾಧು ಮಾಡುವಿಕೆ' ಎಂದು, ಬೆಳ್ಳಾವೆ ಸೋಮನಾಥಯ್ಯ ರವರು 'ಗಯ್ಯಾಳಿಯನ್ನು ಸಾಧು ಮಾಡುವಿಕೆ' ಎಂದೂ, ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವರು 'ಚಂಡೀಮರ್ಧನ'ವೆಂದೂ, ಗ.ಹು. ಹೊನ್ನಾಪುರಮಠರವರು 'ಮೊಂಡ ಗಂಡ ತುಂಟ ಹೆಂಡತಿ' ಎಂದು, 'ದಿ ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಆಫ್ ವೆನಿಸ್' ನ್ನು 'ಪಾಂಚಾಲೀ ಪರಿಣಯಂ' ಎಂದು ಎ.ಆನಂದರಾಯರು, ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಜಯರಾಮಾಚಾರ್ಯರು, 'ವೇಣು ಪುರಿಯ ವರ್ತಕ' ನೆಂದು ಹನುಮಂತಗೌಡರವರು, ಭಾಷಾಂತರ ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.. ಹೀಗೆ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನ 'ಎ ಮಿಡ್ ಸಮ್ರರ್ ನೈಟ್ಸ್ ಡ್ರೀಮ್', 'ಮ್ಯಾಕ್ ಬೆತ್', 'ರೋಮಿಯೋ ಜುಲಿಯಟ್', 'ದಿ ವಿಂಟರ್ಸ್ ಟೇಲ್', 'ಸಿಂಬೆಲಿನ್', 'ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್', ಹೀಗೆ ಅವರ ಸುಮಾರು 20 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನವೋದಯಪೂರ್ವ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಡಾ.ಟಿ.ಎಸ್. ಸತ್ಯನಾಥರವರ ಪ್ರಕಾರ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನ 20 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಾಟಕಗಳು ಸುಮಾರು 110 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿವೆ.

ನವೋದಯಪೂರ್ವ ಕನ್ನಡ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿರುವ ನಾಟಕಗಳು ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ನಾಟಕಕಾರರ ನಾಟಕಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಅನುವಾದಗೊಂಡ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನ ನಾಟಕಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ನಿಲ್ಲಬಹುದಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವನ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದ್ದನೇ ಅನ್ಯಭಾಷೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತಂತಿದೆ.

ನವೋದಯ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರಗಳಿಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ದೇಶದ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಲಿ ಅದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವುದು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕೊಡು ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಬ್ರಿಟೀಷರು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಹಜವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾದವು. ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಆಳಿದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗಳೆರಡೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸಿದವು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ, - ಡಾ.ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ಬೆಂಗಳೂರು 2002
2. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉದಯಕಾಲ,- ರಾ.ಯ.ಧಾರವಾಡಕರ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು 2013
3. ಕನ್ನಡದ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, - ಡಾ.ಕೆ.ಪ್ರೇಮಕುಮಾರ, ಗಾಯತ್ರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬಳ್ಳಾರಿ 2016
4. ಭಾಷಾಂತರ ಪ್ರವೇಶಿಕೆ, - ಡಾ.ಎಂ.ಉಷಾ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, 2014
5. ಕನ್ನಡ ಕನ್ನಡ ಮ್ಯಾಕ್ ಬೆತ್ ಗಳು, - ಡಾ. ಎಂ.ಉಷಾ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ, 2019
6. ವಿಲಿಯಂ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, - ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿ ರಾವ್, ಹೇಮಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು 2013